

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Aleše Sabola a Mgr. Jana Ferfeckého v právní věci

žalobce: **JUDr. Z. Š., advokát, IČO: ...**
sídlem H. n. 12, V.

proti

žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 16, Praha 1

zastoupena JUDr. Janem Sykou, advokátem
sídlem Školská 1736/12, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí odvolacího kárného senátu odvolací kárné komise žalované ze dne 10. 9. 2018, sp. zn. K 128/2017

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobce se žalobou podanou dne 13. 12. 2018 domáhal zrušení rozhodnutí odvolacího kárného senátu odvolací kárné komise žalované ze dne 10. 9. 2018, sp. zn. K 128/2017 (dále též „**Napadené rozhodnutí**“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí kárného senátu kárné komise žalované (dále též „**správní orgán prvního stupně**“ či „**kárný senát**“) ze dne 26. 6. 2018, sp. zn. K 128/2017 (dále též „**Prvostupňové rozhodnutí**“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím kárný senát uložil podle § 32 odst. 3 písm. c) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o advokacii**“),

žalobci pokutu ve výši 10 000 Kč za kárné provinění spočívající v porušení § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 usnesení č. 1/1997 představenstva České advokátní komory ze dne 31. 10. 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Pravidla profesionální etiky**“), a § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii, kterého se žalobce dopustil tím, že poté, co před zápisem do seznamu advokátů vedeného žalovanou vykonával funkci soudce u Okresního soudu ve Vsetíně a jako soudce rozhodoval mimo jiné v exekuční věci povinného JUDr. J. Č. vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 31 EXE 1123/2015 proti F. s. r. o. jako oprávněnému, po nástupu do advokacie převzal zastoupení J. Č., manželky povinného JUDr. J. Č., v exekučním řízení vedeném soudním exekutorem Mgr. J. K., LL. M. pod čj. 142 EX 00528/15, a to v téže exekuční věci, v níž dříve rozhodoval jako soudce, tedy při výkonu advokacie nepostupoval tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu, když za tím účelem nedodržel pravidla profesionální etiky ukládající mu povinnost všeobecně poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu, a neodmítl poskytování právních služeb, jestliže se dříve projednání věci zúčastnil.

3. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 7. 11. 2018.

II. Rozhodnutí žalované (napadené rozhodnutí)

4. Odvolací kárný senát v odůvodnění Napadeného rozhodnutí rekapituloval závěry vyslovené kárným senátem v Prvostupňovém rozhodnutí a sumarizoval obsah námitek, jejichž prostřednictvím žalobce v odvolání proti Prvostupňovému rozhodnutí brojil.
5. Odvolací kárný senát předeslal, že skutkový stav byl kárným senátem zjištěn mimo vši pochybnost, stejně tak, pokud jde o právní kvalifikaci jednání žalobce, kterou odvolací kárný senát považoval za bezchybnou, přičemž v tomto ohledu odkázal na obsah Prvostupňového rozhodnutí.
6. Odvolací kárný senát označil pro posuzovanou věc za rozhodující znění ustanovení § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii. Žalobce podle odvolacího kárného senátu ve svých polemikách o výkladu tohoto ustanovení zcela přehlíží § 19 odst. 2 zákona o advokacii, z něž vyplývá, že „*účastí na projednávání věcí podle odst. 1 písm. d) není poskytování právních služeb advokátem nebo osobami uvedenými v § 2 odst. 2^a*“. Odvolací kárný senát doplnil, že zjevnou vůlí zákonodárce bylo „*odkázat na fakt, že věci se advokát, tedy advokát zapsaný a činný, podléhající kárné pravomoci České advokátní komory, účastní, ať už v jakékoli formě*“.
7. V návaznosti na uvedené odvolací kárný senát zdůraznil, že o věc totožnou jde „*tam, kde je shodné exekuční řízení jako celek, jehož se kárně obviněný zúčastnil jako soudce*“. Úzká časová i věcná souvislost je dle odvolacího kárného senátu zřejmá. Neobstojí úvaha, že v daný okamžik, kdy žalobce jako soudce rozhodoval, nebyla jeho klientka, manželka povinného, účastníkem řízení. Podle odvolacího kárného senátu platí, že „*rozhodující je věc ve smyslu totožné právní věci, kterou bezpochyby je jedno ucelené exekuční řízení vedené na majetek povinného, respektive jeho manželky, které se odvíjí od stejného exekučního titulu i nařízení exekuce a je její součástí v užším i širším smyslu*“. Z obsahu kárného spisu je pak dle odvolacího kárného senátu zřejmá i souvislost časová (exekuční spor byl zahájen v roce 2015, přičemž k převzetí věci žalobcem dochází v roce 2017).
8. Podle odvolacího kárného senátu je poslední otázkou, zda lze objektivně dospět k závěru, že postup advokáta může být považován za neetický a narušující výkon advokacie. V tomto ohledu odvolací kárný senát zdůraznil, že již samotný fakt, že oprávněný vnímá tuto věc jako narušení etiky advokáta, by tomuto nasvědčoval. Doplnil, že „*tento fakt však musí potvrzovat, že by kdokoli v postavení oprávněného dospíval ke stejnému závěru. Tak tomu v projednávané věci je. Kárně obviněný jako soudce svým jednáním nařídil provedení exekuce vůči povinnému a reálně také i vůči majetku manželky povinného,*

tedy v podstatě rozhodl proti své budoucí klientce a ve prospěch budoucího stěžovatele, resp. jeho klienta, a poté ve stejné věci vystupuje na straně toho, kdo je exekučním řízením postižen“. Negativní vliv vnímání postavení advokáta je podle přesvědčení odvolacího kárného senátu v takovém případě naprosto zřejmý.

9. Odvolací kárný senát konečně poukázal na prevenční povahu ustanovení, které žalobce porušil, s tím, že žalobcem porušené ustanovení zákona o advokacii je konstruováno „*nikoliv pro konkrétní konflikt zájmu, ale k zamezení konfliktu zájmů*“.

III. Žaloba

10. Žalobce v podané žalobě předeslal, že stížnost na něj byla podána dne 20. 4. 2017 s poukazem na rozhodnutí kárné komise žalované ze dne 9. 1. 2012, sp. zn. K 76/2012, z důvodu, že jako advokát převzal zastupování klienta, přestože dříve jako soudce rozhodoval ve věci, ve které byli klient i protistrana účastníky řízení.
11. Žalobce v této souvislosti podotknul, že „*exekuce je nařizována podle exekučního titulu, kde byl označen pouze povinný JUDr. J. Č. a oprávněný. Pokud by byla manželka dlužníka označena jako povinná, musel by být tento návrh částečně zastaven, protože exekuce může být nařízena pouze vůči účastníkům, kteří jsou v exekučním titulu uvedeni. Manželka dlužníka se tak nemohla stát v době nařízení exekuce účastníkem řízení a v následující době pohledávka oprávněného mohla být uspokojena např. z výlučného majetku dlužníka, jeho dědictví apod., v takovémto případě by se manželka dlužníka vůbec účastníkem řízení nestala*“. Shora odkazované kárné rozhodnutí řeší podle žalobce situaci, kdy „*soudce nařídil exekuci ve prospěch manželů A proti manželům B a po přechodu do advokacie převzal zastoupení manželky B proti manželům A*“. Zatímco v takovém případě se dle žalobce nepochybně o kárné provinění jedná, v roce 2015 byla na straně žalobce situace odlišná, a stížnost proto „*měla být odmítnutá jako nedůvodná*“.
12. Podle žalobce bylo třeba doložit, zda oprávněný byl skutečně pobouřen tím, že žalobce převzal zastupování manželky dlužníka, anebo zda byla pobouřena v jiném směru i veřejnost.
13. Žalobce doplnil, že pohledávka vznikla v roce 2009, oprávněnému byla postoupena v roce 2015, kdy o ní rozhodoval v neveřejném zasedání, přičemž soudní exekutor nařídil exekuci na společné jmění manželů (dlužníka a jeho manželky) v roce 2017. Odvolací kárný senát podle přesvědčení žalobce zamítl odvolání „*s tím, že v roce 2015, kdy jsem jako soudce nařizoval provedení exekuce vůči povinnému, tak jsem reálně nařizoval exekuci i vůči majetku manželky povinného, tedy v podstatě jsem rozhodoval i proti své budoucí klientce*“. Žalobce v tomto směru namítal, že v roce 2015 „*nevěděl, zda povinný je ženatý, nebo se bude rozvádět, taktéž jsem nevěděl, že manželku povinného budu zastupovat*“. Doplnil, že „*každé zavinění má složku vědění a složku volní*“, a v této souvislosti poznamenal: „*Já jsem tedy v roce 2015 věděl, že nařizuji exekuci proti své budoucí klientce a složka volní znamená, že vše jsem udělal pro to, abych v budoucnu ji zastupoval*“. Podle žalobce „*spáchání tohoto kárného provinění záviselo tak na rozhodnutí soudního exekutora v roce 2017, protože kdyby on nerozhodl, kárného provinění bych se nemohl dopustit*“. Žalobce měl za to, že podle odvolacího kárného senátu se tak „*dopustil kárného provinění částečně jako soudce a částečně jako advokát*“.
14. Žalobce zdůraznil, že v době rozhodování v roce 2015 věděl, že „*pohledávka oprávněného je škodou, která vznikla v roce 2009 v souvislosti, kdy dlužník vykonával funkci správce konkurzní podstaty. Jeho manželka o této činnosti nic nevěděla, exekuční titul jí doručován nebyl*“. Poukazoval na to, že škoda „*není součástí SJM*“ a rozhodnutí soudního exekutora v tomto směru není v souladu se zákonem. Doplnil, že pokud by „*exekuce na majetek povinného byla nařízena do 1.1. 2014 na SJM, tak by pohledávka oprávněného i za účinnosti nového obč. zák. byla uspokojena ze SJM. Oprávněný však získal pohledávku v roce 2015 postoupením*“. Tím podle žalobce vznikl nový právní vztah, jenž je třeba hodnotit podle § 710 písm. b) zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „**občanský zákoník**“). I z tohoto důvodu je rozhodnutí soudního exekutora podle přesvědčení žalobce v rozporu s platnou právní úpravou.

15. Z uvedeného je pak podle žalobce nepochybné, že se kárného provinění mohl dopustit teprve v důsledku nezákonného rozhodnutí soudního exekutora. Žalobce dodal, že „*manželka dlužníka se stává účastníkem řízení až rozhodnutím soudního exekutora, kterým postihne SJM*“, přičemž žalobce nemohl předvídat, „*jakou formu exekuce soudní exekutor k vymožení pohledávky zvolí*“. Podle žalobce je „*nepřípustné, aby spáchání kárného provinění bylo závislé na rozhodnutí jiného orgánu, v tomto případě soudního exekutora*“.

IV. Vyjádření žalované

16. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 28. 3. 2019 předslala, že žalobce se v úvodní části žaloby vyjadřuje nikoliv primárně k Napadenému rozhodnutí, ale ke stížnosti s tím, že stížnost měla být odmítnuta jako nedůvodná. Tato námitka se však podle žalované netýká Napadeného rozhodnutí, ale rozhodnutí kárného žalobce podat kárnou žalobu. Označoval-li žalobce za podmínku možného kárného odsouzení doložení toho, že byly pobouřeny i jiné osoby, než stěžovatel, přehlíží podle žalované, že právní kvalifikace pobouření osob k naplnění skutkové podstaty předmětných kárných deliktů nevyžaduje.
17. Žalobce dále podle žalované popisuje procesní situaci v době, kdy rozhodoval jako soudce v exekučním řízení, přičemž zdůrazňuje, že nevěděl, jaký bude, stručně řečeno, následný vývoj, a vytýká, že bylo rozhodnuto o jeho kárném provinění, přestože zmiňované vědomosti tehdy mít nemohl. K výtce žalobce, že se podle odvolacího senátu dopustil kárného provinění částečně jako soudce a částečně jako advokát, žalovaná zdůraznila, že kárný žalobce i kárné senáty obou stupňů posuzovali jednání žalobce pouze v době, kdy je advokátem. Žalobce v tomto směru podle žalované přehlíží, že skutková věta výroku Prvostupňového rozhodnutí se skládá ze dvou částí. Jednání žalobce v době, kdy byl soudcem, podle žalované nemůže a není posuzováno jako kárné provinění, muselo však být konstatováno k zachycení zmíněné výchozí situace. Tyto skutečnosti z doby jeho činnosti ve funkci soudce i následující vývoj (rozhodnutí soudního exekutora týkající se manželky povinného), pak měl žalobce podle žalované vzít jako advokát v úvahu v souvislosti s § 17 a § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii a po vyhodnocení měl převzetí zastoupení odmítnout. Opakuje-li žalobce, jaké mohly být jeho vědomosti v době rozhodování v roce 2015, jsou tyto jeho námitky podle žalované irelevantní.
18. K námitkám zpochybňujícím možnost posuzovat rozhodování žalobce v roce 2015 a převzetí právního zastoupení v roce 2017 jako jednání týkající se téže věci žalovaná konstatovala, že „*se jednalo o tytéž účastníky plus manželku účastníka, která potenciálně na straně povinné byla, což se vývojem projevilo i reálně*“. Rovněž kauza pohledávky byla podle žalované stejná, přičemž „*to vše tvoří jednotu a zcela pochopitelnou situaci*“, kdy „*přínejmenším oprávněný je překvapen jevem, kdy táž osoba, která v jeho věci rozhodovala jako soudce, nyní proti němu zastupuje jako advokát. Tento rozpor je objektivně způsobilý snížit důvěru v řádný výkon advokacie, nezávisle na tvrzení žalobce, že šlo o subjektivní postoj, omezený na osobu stěžovatele*“.
19. Žalobce i v dalších částech žaloby podle žalované „*nerespektuje rozdělení skutkové věty na vytvořené předpoklady a na jeho jednání, které bylo shledáno kárným proviněním*“, a snaží se „*vyvolat dojem, že je kárně postihována i jeho činnost před převzetím právního zastoupení*“.
20. Žalovaná ve zbytku odkázala na obsah odůvodnění Prvostupňového i Napadeného rozhodnutí.
21. Poukázala na to, že odkazované kárné rozhodnutí žalované ze dne 9. 1. 2012, sp. zn. K 76/2012, bylo přezkoumáno Městským soudem v Praze rozsudkem ze dne 14. 2. 2018, čj. 5 Ad 1/2014 -

39 a posléze Nejvyšším správním soudem rozsudkem ze dne 13. 12. 2018, čj. 6 As 120/2018 - 36, s tím, že žaloba proti odvolacímu kárnému rozhodnutí i následná kasační stížnost byly zamítnuty. Žalovaná uzavřela, že související věc je dána nejen dotčenými osobami (účastníky řízení), ale i předmětem, jak dle jejího přesvědčení plyne z bodu 22 označeného rozsudku Nejvyššího správního soudu.

V. Další podání žalobce a žalované

22. Žalobce v podání ze dne 19. 9. 2019 poukázal na závěry vyslovené v žalovanou odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu, přičemž opětovně zdůraznil důvody, pro které byl přesvědčen, že v nyní posuzovaném případě nerozhodoval nejprve o právech a povinnostech účastníků, aby se poté ujal obhajoby jednoho účastníka proti jinému, resp. že nerozhodoval ve věci, v níž by klient a protistrana byli účastníky. Podle přesvědčení žalobce by se o kárné provinění jednalo, pokud by převzal zastoupení povinného proti oprávněnému.
23. V podání ze dne 16. 4. 2020 pak žalobce poukázal na to, že povinný JUDr. J. Č. zemřel dne ..., přičemž k tomuto dni ztratila paní J. Č. postavení manželky dlužníka. Doplnil, že „*kárné provinění spočívá v tom, že jsem převzal právní zastoupení manželky dlužníka, která se stala účastníkem řízení pouze z toho důvodu*“, přičemž „*tento důvod pominul a pominul i důvod mého kárného provinění*“, k čemuž by mělo být podle přesvědčení žalobce soudem přihlédnuto.
24. Žalovaná v podání ze dne 24. 4. 2020 setrvala na své dřívější argumentaci a odmítla relevanci skutečností tvrzených žalobcem v podání ze dne 16. 4. 2020. Žalobce pak v podání ze dne 14. 5. 2020 rovněž setrval na své žalobní argumentaci, přičemž odmítl, že by uznal spáchání kárného provinění.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

25. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Neidentifikoval přitom vady, k nimž byl povinen přihlédnout z moci úřední. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci s takovým postupem souhlasili (soud jejich souhlas v souladu s § 51 odst. 1 větu druhou s. ř. s. presumoval). Žalobce přitom nenavrhoval provedení důkazních prostředků, které by nebyly součástí správního spisu předloženého žalovanou, a které by bylo třeba provést při jednání.
26. V posuzované věci byla žalobci uložena pokuta ve výši 10 000 Kč za kárné provinění spáchané skutkem specifikovaným ve výroku Prvostupňového rozhodnutí spočívající, zjednodušeně řečeno, v tom, že žalobce jako advokát poskytl právní služby ve věci, v níž dříve rozhodoval jako soudce.
27. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalobce před vstupem do advokacie vykonával funkci soudce u Okresního soudu ve Vsetíně. Jako soudce přitom rozhodoval mimo jiné rovněž v exekuční věci oprávněného, společnosti F. s.r.o., vůči povinnému JUDr. J. Č., vedené u Okresního soudu ve Vsetíně pod sp. zn. 31 EXE 1123/2015. Žalobce dále nečiní sporným ani to, že po nástupu do advokacie převzal právní zastoupení paní J. Č., manželky povinného JUDr. J. Č., v exekučním řízení vedeném soudním exekutorem Mgr. J. K., LL. M. pod sp. zn. 142 EX 00528/15, tedy, že převzal zastoupení manželky povinného v exekuční věci vedené mezi týmiž

oprávněným a povinným k vymožení povinnosti uložené tímž exekučním titulem. Uvedené skutkové okolnosti nejsou mezi žalobcem a žalovanou nikterak spornými.

28. Zatímco žalovaná byla přesvědčena, že žalobce tímto jednáním v rozporu s § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 Pravidel profesionální etiky při výkonu advokacie nepostupoval tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu, když za tím účelem nedodržel pravidla profesionální etiky ukládající mu povinnost všeobecně poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu, a v rozporu s § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii neodmítl poskytování právních služeb ve věci, jejíž projednání se dříve (jako soudce) zúčastnil, žalobce trvá shodně jako v průběhu kárného řízení na tom, že se předmětného kárného provinění nedopustil.
29. Soud úvodem předesílá, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je postaveno na principu, že je to žalobce, kdo s ohledem na dispoziční zásadu přísně ovládající tento typ soudního řízení správnímu soudu předestírá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Obsah a kvalita žaloby v zásadě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobce žalobní argumentaci dotvářel.
30. Soud v této souvislosti nemohl pominout, že žalobce v podané žalobě *de facto* toliko zopakoval námitky, které již v průběhu kárného řízení uplatnil. I když žalobci v obecné rovině nic nebrání v tom, aby v rámci žalobních bodů zopakoval své argumenty vyjádřené v průběhu řízení před správními orgány, musí vzít v úvahu, že žalobou napadá právě rozhodnutí o odvolání, které jeho ve správním řízení uplatněné argumenty vypořádává a žalobní body se musí vztahovat právě k obsahu napadeného rozhodnutí, případně k postupu žalovaného správního orgánu při vydání napadeného rozhodnutí (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2013, čj. 4 As 78/2012 - 125).
31. Jakkoli je přitom z předmětné žalobní argumentace zřejmé, z jakých důvodů žalobce považuje Napadené rozhodnutí a Prvostupňové rozhodnutí v tomto ohledu za nezákonná, a předmětné žalobní námitky tedy je nutno považovat za řádně uplatněné žalobní body, omezuje zvolený způsob konstrukce žalobních námitek s ohledem na pravidla vyplývající z dispoziční zásady do značné míry prostor soudu při posuzování jejich důvodnosti.
32. Pokud tedy žalobce namítal, že se předmětného kárného provinění nedopustil, omezil se *de facto* na zopakování námitek vznesených v průběhu kárného řízení, aniž by přitom v podané žalobě odpovídajícím způsobem reagoval na závěry, které žalovaná k předmětným námitkám v odůvodnění Prvostupňového a Napadeného rozhodnutí vyslovila.
33. Tím, že žalobce v žalobě v zásadě zopakoval dříve uplatněné námitky, aniž by reagoval na odůvodnění žalovanou vydaných rozhodnutí, v nichž se žalovaná s předmětným okruhem námitek vypořádala a přezkoumatelným způsobem popsala a vysvětlila, na základě jakých konkrétních úvah uzavřela o nedůvodnosti tohoto okruhu námitek, značně snížil svou šanci na procesní úspěch, neboť soud za něho nemohl domýšlet další argumenty. Soud se tak mohl věnovat žalobcem uváděným skutečnostem pouze v míře obecnosti, v jaké je sám žalobce vznesl (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2015, čj. 6 Afs 9/2015 - 31). Současně vyšel z toho, že pokud žalobce v žalobních bodech neprezentoval dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusel pak ani soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán (podobněji srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, čj. 6 As 54/2013 - 128).

34. Soud tedy s přihlédnutím k právě popsaným východiskům přistoupil k posouzení důvodnosti námitek, jimiž žalobce brojil proti závěrům žalované stran porušení Pravidel profesionální etiky, resp. závěrům týkajícím se porušení povinnosti odmítnout poskytnutí právních služeb advokátem ve věci, jejíhož projednání se advokát dříve zúčastnil v postavení soudce.
35. Podle § 17 věty první zákona o advokacii advokát postupuje při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže.
36. Podle § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii je advokát povinen poskytnutí právních služeb odmítnout, jestliže projednání věci se zúčastnil advokát, případně osoba advokátovi blízká. Podle odstavce 2 uvedeného ustanovení přitom platí, že „účastí na projednání věci podle odstavce 1 písm. d) není poskytování právních služeb advokátem nebo osobami uvedenými v § 2 odst. 2“.
37. Podle čl. 4 odst. 1 Pravidel profesionální etiky je advokát všeobecně povinen poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu.
38. Soud podotýká, že žalobní obrana žalobce je shodně jako jeho argumentace v kárném řízení fakticky založena toliko na námitce, že manželka povinného, paní J. Č., jejíž zastoupení v exekuční věci převzal a které poskytoval právní služby jako advokát, nebyla účastníkem předmětného exekučního řízení, v němž žalobce jako soudce rozhodoval. Podle přesvědčení žalobce se tak skutkový stav nyní posuzovaného případu liší od skutkové situace ve věci, v níž kárná komise žalované rozhodla rozhodnutím ze dne 9. 1. 2012, sp. zn. K 76/2012.
39. Soud se v reakci na uvedený okruh námitek zcela ztotožňuje s žalovanou, že v nyní řešeném případě žalobce v rozporu se zákonem neodmítl poskytnout právní služby ve věci, jejíhož projednání se dříve zúčastnil jako soudce. Soud nemá žádné pochybnosti o tom, že žalobce postupoval v rozporu s žalovanou uvedenými ustanoveními zákona o advokacii, když v exekučním řízení vedeném soudním exekutorem Mgr. J. K., LL. M pod sp. zn. 142 EX 00528/15 mezi oprávněným, společností F., a JUDr. J. Č. jako povinným, převzal zastoupení paní J. Č. manželky povinného a neodmítl jí v této věci poskytnout právní služby, přestože sám o nařízení exekuce v této věci rozhodoval.
40. Je třeba zdůraznit, že ustanovení § 19 zákona o advokacii obsahuje výčet situací, kdy je advokát povinen poskytnutí právní služby odmítnout vždy a bez dalšího. Jedná se o typové případy, které se často vyskytují, a u nichž proto již zákonodárce provedl úvahu, že poskytování právních služeb by bylo nemorální či jinak nevhodné. Jak přitom uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 12. 2018, čj. 6 As 120/2018 - 36, nelze přitom vyloučit, že i v jiných speciálních případech bude převzetí zastoupení, resp. poskytnutí právní služby v rozporu s advokátní etikou, a bude tedy nutné právní služby odmítnout, i když s takovou variantou zákonodárce přímo nepočítal, resp. ji nezahrnul do výčtu v § 19 zákona o advokacii. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku konstatoval, že „pokud by veškeré nedovolené jednání advokáta muselo být v zákoně upraveno zcela kazuisticky, pak by obecný korektiv v podobě požadavku na zachování důstojnosti a vážnosti advokátního stavu zcela postrádal smysl“. Některá jednání související s převzetím zastoupení či poskytnutím právních služeb v případech výslovně nepředvídaných v ustanovení § 19 odst. 1 zákona o advokacii tak budou postižitelná „toliko“ jako kárné provinění spočívající v porušení obecné povinnosti plynoucí advokátům z § 17 ve spojení s čl. 4 odst. 1 Pravidel profesionální etiky [naproti tomu nerespektování příkazu plynoucího z § 19 odst. 1 písm. a) – e) zákona o advokacii bude podle přesvědčení soudu zpravidla současně jednáním porušujícím pravidla profesionální etiky ve smyslu § 17 ve spojení s čl. 4 odst. 1 Pravidel profesionální etiky].
41. Jedním z případů, v nichž je advokát povinen odmítnout poskytnutí služby bez dalšího, je i situace, kdy se advokát (popř. osoba jemu blízká) podle § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii

„účastnil projednání“ věci. Smyslem a účelem uvedeného omezení je zamezit tomu, aby advokát mohl poskytovat právní služby ve věci, k níž má z důvodu předchozí přímé či prostřednictvím osoby blízké zprostředkované účasti takový vztah, který by mohl ovlivňovat přístup k poskytování právních služeb, zvýhodnit některou ze stran či vyústit v nedovolený střet zájmů advokáta se zájmy některého z účastníků.

42. Ustanovení § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii tedy zjevně a bezpodmínečně reprobuje, aby advokát mohl poskytovat právní služby ve věci, na jejímž projednání se dříve podílel. Žalobce nečiní v podané žalobě nijak sporným, že takovou „účastí na projednání“ věci může být v obecné rovině i případ, kdy advokát předtím, než vstoupil do stavu advokátského, rozhodoval v takové věci jako soudce. Jak bylo naznačeno výše, žalobce svou procesní obranu zakládá toliko na námitce, že manželka povinného, paní J. Č., jejíž zastoupení v exekuční věci převzal a které poskytoval právní služby advokát, nebyla v době, kdy žalobce v tomto exekučním řízení rozhodoval, resp. kdy exekuci nařídil, účastníkem předmětného exekučního řízení. Žalobce se tedy snaží uvedenými námitkami obhájit závěr, že neposkytoval právní služby ve stejné věci, v níž předtím rozhodoval, pouze poukazem na to, že v době jeho rozhodování ve věci v postavení soudce nebyla jeho budoucí klientka účastníkem řízení.
43. Dle přesvědčení soudu je nábíledni, že právě uvedená okolnost není nikterak způsobitelná žalobce ze spáchání předmětného kárného provinění vyvinut. Žalobce nijak nezpochybňuje, že věc, v níž převzal zastoupení, je toutéž exekuční věcí, v níž rozhodoval jako soudce Okresního soudu ve Vsetíně, tedy exekučním sporem mezi tímž oprávněným a tímž povinným, vedeným k vymození plnění dle téhož exekučního titulu. Okolnost spočívající v tom, že klientka žalobce se, jak uvádí žalobce, stala účastníkem exekučního řízení teprve v roce 2017, neboť teprve vydáním exekučního příkazu v roce 2017 byla postižena součástí společného jmění manželů, je relevantní pouze do té míry, že bez ní by zřejmě tato klientka o právní služby žalobce (či právní služby vůbec) v tomto exekučním řízení zájem neměla.
44. Žalobce jako advokát převzal podle přesvědčení soudu zcela vědomě zastoupení klientky v exekuční věci, v níž sám dříve jako soudce vyhověl návrhu téhož oprávněného a nařídil exekuci k vymození povinnosti uložené témuž povinnému tímž exekučním titulem. Poskytl tedy manželce povinného právní službu právě v té exekuční věci, v níž dříve rozhodoval jako soudce. Kritérium „totožnosti věci“ ve smyslu § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii, jež je v daném případě třeba spojovat právě s totožností předmětu řízení (exekuce nařízená k návrhu oprávněného k vymození povinnosti uložené povinnému předmětným exekučním titulem), bylo nade vši pochybnost naplněno.
45. Argumentoval-li tedy žalobce, že jeho klientka nemohla být v roce 2015 při nařízení exekuce účastníkem exekučního řízení, že se jí stala až později, resp. že „*spáchání tohoto kárného provinění záviselo tak na rozhodnutí soudního exekutora v roce 2017, protože kdyby on nerozhodl, kárného provinění [by se žalobce] nemohl dopustit*“, nemohl soud jeho námitkám z právě vyložených důvodů přisvědčit. Žalobce v postavení advokáta zvažujícího poskytnutí právní služby v téže věci byl povinen k této skutečnosti přihlídnout a tuto právní pomoc odmítnout. Z uvedených důvodů pak soud pro nadbytečnost neposuzoval důvodnost námitek poukazujících na protiprávnost postupu soudního exekutora, neboť by zkoumání těchto otázek nebylo s to na shora uvedených závěrech stran totožnosti věci ničeho změnit. Stejně tak musel soud odmítnout jako nedůvodné ty z žalobních námitek, jimiž žalobce poukazyval na to, že v roce 2015 nemohl vědět o skutečnostech rozhodných pro jeho postih za předmětné kárné provinění. Žalovaná totiž žalobci nikterak nevytýkala a ani nemohla vytýkat jeho postup při posuzování návrhu na nařízení exekuce v roce 2015. Její závěry se týkají výlučně postupu žalobce v roce 2017, tedy v okamžiku, kdy neodmítl poskytnout manželce povinného právní služby a převzal její zastoupení v téže exekuční věci, v níž

v roce 2015 nařídil k návrhu oprávněného exekuci. Žalovaná tedy žalobce, zjednodušeně řečeno, nepostihuje za to, že v předmětné věci rozhodoval v roce 2015 jako soudce, nýbrž za to, že v roce 2017, přestože mu byly v tento okamžik všechny relevantní skutečnosti známy, neodmítl paní J. Č. právní služby v předmětné exekuční věci poskytnout. Poukazuje-li tedy žalobce ve vztahu ke svému zavinění na „složku vědění a složku volní“, spojuje ji zcela nesprávně s obdobím roku 2015. V tomto ohledu nelze závěrům žalované ničeho vytknout.

46. Obdobně pak soud nemohl přisvědčit ani námitkám žalobce, dle nichž se se podle odvolacího senátu dopustil kárného provinění částečně jako soudce a částečně jako advokát. Jak bylo uvedeno výše, z Prvostupňového ani Napadeného rozhodnutí nijak nevyplyvá, že by snad žalovaná žalobce postihovala za jednání, jehož se dopustil v postavení soudce. Žalovaná by tak z pochopitelných důvodů ani učinit nemohla. Kárný senát ve výroku Prvostupňového rozhodnutí nicméně zcela správně specifikoval skutek žalobce tak, že zdůraznil, že žalobce převzal zastoupení klientky v exekuční věci přesto, že v téže věci dříve rozhodoval jako soudce. Jak bylo vyloženo výše, posléze uvedená okolnost byla pro naplnění znaků skutkové podstaty předmětného kárného provinění zásadní, a žalovaná ji proto ve výroku Prvostupňového rozhodnutí zcela správně akcentovala.
47. Soud v návaznosti na výše uvedené uzavírá, že ustanovení § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii brání tomu, aby advokát mohl poskytovat právní služby, případně převzít zastoupení ve věci, v níž dříve rozhodoval jako soudce. Smyslem zákazu plynoucího z uvedeného ustanovení je přitom nejen zajistit ochranu rovnosti zbraní účastníků řízení v úzkém smyslu, ale především ochranu očekávání třetích osob ve fungování ničím nezkriveného prostředí, v němž advokát jedná eticky tak, aby nesnižoval důstojnost a vážnost advokátního stavu v očích veřejnosti, a neposkytuje právní služby ve věci, k níž má určitý poměr či stran níž má poznatky plynoucí z jeho jiného působení (event. z působení osoby jemu blízké). Žalované lze přisvědčit, že druhá strana sporu bude z pochopitelných důvodů negativně překvapena, pokud táž osoba, která v její věci rozhodovala jako soudce, nyní proti ní zastupuje jiného jako advokát. V souladu se závěry vyslovenými v dříve připomínaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2018, čj. 6 As 120/2018 - 36, přitom platí, že nepoměrně významnějším než to, jak se subjektivně jevílo a jeví jednání žalobce zainteresovaným stranám sporu, tedy jeho klientce, povinnému a oprávněnému, je to, jak se může takové jednání jevit jakémukoliv třetímu pozorovateli, který není právně vzdělán, resp. zda je takové chování advokáta objektivně způsobilé v jeho očích snížit důstojnost a vážnost advokátního stavu. Soud přitom nepochyboval o tom, že situace, kdy žalobce zastupoval manželku povinného v exekuční věci, v níž sám dříve coby soudce, tj. osoba, která jakožto orgán veřejné moci autoritativně rozhodovala o právech a povinnostech stran sporu, exekuci k návrhu oprávněného nařídil, byla objektivně způsobilá otrásta důvěrou v důstojnost a vážnost nejen advokátního stavu, nýbrž i celého justičního systému. V tomto ohledu nelze žalované vytýkat, pokud uzavřela, že jednání žalobce odporovalo rovněž obecnému pravidlu vyplývajícímu z § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 Pravidel profesionální etiky (k tomu srov. body 26 – 29 naposledy uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu).
48. Žalobce se pak v kontextu právě uvedeného mýlí, pokud dovozuje, že by v nyní řešené věci mohl být kárně postižen toliko v případě, kdy by bylo prokázáno, že byli oprávněný popř. veřejnost jednáním žalobce skutečně pobouřeni. Pro závěr o naplnění znaků skutkové podstaty předmětného kárného provinění totiž uvedené skutkové okolnosti nemají žádný význam. Jak bylo vysvětleno výše, pro meritorní závěr o vině žalobce je v tomto směru určující, jak se může jeho jednání jevit jakémukoliv třetímu pozorovateli, i když není právně vzdělán, resp. zda je takové chování advokáta objektivně způsobilé v očích třetích osob snížit důstojnost a vážnost advokátního stavu. Žalovaná uvedené okolnosti v Napadeném rozhodnutí řádně zohlednila

a vyložila k nim přezkoumatelným způsobem (jakkoli relativně stručně) své závěry, které optikou právě popsaných úvah plně obstojí.

49. Žalobci lze přisvědčit potud, že je dána dílčí odlišnost od věci, v níž kárná komise žalované rozhodla rozhodnutím ze dne 9. 1. 2012, sp. zn. K 76/2012, které posléze obstálo v navazujícím přezkumu (včetně přezkumu Nejvyšším správním soudem ve shora připomínané věci sp. zn. 6 As 120/2018). Tato odlišnost však není v žádném ohledu způsobilá vyústit v závěr o nevině žalobce. Ve věci řešené Nejvyšším správním soudem totiž osoba, která dříve jako soudce rozhodovala o nařízení a odložení exekuce, poté jako advokát v související věci mezi týmiž účastníky zastupovala jednu ze stran sporu. Její jednání přitom bylo postihnuto jako kárné provinění podle § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 Pravidel profesioniální etiky [nikoli rovněž jako porušení povinnosti vyplývající z § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii, patrně právě z toho důvodu, že se nejednalo o zastupování „v téže věci“, ale ve věcech souvisejících]. Jinak řečeno, v uvedeném případě převzal advokát (bývalý soudce) zastoupení účastníků, v jejichž sporu s dalšími osobami rozhodoval, přičemž nebyla dána totožnost věci (věc, v níž advokát převzal zastoupení jedněch manželů proti druhým, „pouze“ souvisela se sporem mezi uvedenými osobami, v němž advokát dříve jako soudce rozhodoval). V nyní posuzované věci oproti tomu soud z výše vyložených důvodů nepochyboval o tom, že žalobce neodmítl poskytnutí právních služeb v exekuční věci, v níž sám předmětnou exekuci dříve z pozice soudce nařídil. I tohoto důvodu žalovaná podle všeho považovala jednání žalobce v nyní posuzovaném případě za rozporné nejen s obecnou povinností plynoucí z § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 Pravidel profesioniální etiky, ale postihla je i jako porušení zákazu uvedeného v § 19 odst. 1 písm. d) zákona o advokacii.
50. Zdejší soud považuje za potřebné na tomto místě připomenout závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v opakovaně připomínaném rozsudku ze dne 13. 12. 2018, čj. 6 As 120/2018 – 36, dle nichž advokát není povinen odmítnout zastoupení všech osob, které vystupovaly jako účastníci řízení v jakékoliv věci, v níž rozhodoval jako soudce. Je však povinen odmítnout poskytnutí právních služeb, jde-li o věc totožnou s tou, v níž jako soudce rozhodoval, popř. o věc s takovou věcí přímo související.
51. Soud pak pro úplnost k poznámce žalobce o úmrtí povinného v podání ze dne 16. 4. 2020 podotýká, že žalobcem uvedená okolnost nebyla nikterak způsobilá čehokoli změnit na výše uvedených závěrech. Soud v tomto typu řízení rozhoduje v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu. I bez tohoto pravidla by však žalobcem akcentovaná okolnost sama o sobě nemohla ze shora vyložených důvodů závěr o vině žalobce jakkoli zvrátit.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

52. Na základě všech shora uvedených skutečností soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
53. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalované pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. června 2020

Mgr. Martin Lachmann
předseda senátu